

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК СКЛADOVA ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

*Гайдучок Тетяна,
к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту*

*Цегельник Ніна,
к.е.н., асистент кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту,
Житомирський національний агроекологічний університет,
м. Житомир*

Постановка проблеми. Фінансова політика охоплює центральну ланку системи економічних відносин і відіграє провідну роль у реалізації загальнодержавних функцій. Організація і регулювання цих відносин здійснюються відповідно до діючого фінансово-правового поля та стану суспільно-економічного розвитку країни [1].

Сучасні ринкові умови господарювання передбачають поєднання законодавчо-нормативного державного регулювання з самостійністю суб'єктів господарювання через призму формування фінансової, облікової, виробничої, інформаційної, цінової, комерційної та ін. політики кожного підприємства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В останні роки проблеми визначення фінансової політики приділяється значна увага. Дослідження теоретичних і практичних аспектів фінансової політики знайшли своє відображення у наукових працях зарубіжних і вітчизняних вчених, як А. Д. Шеремет, Г. Г. Кірейцев, І. А. Бланк, Є. Ф.Брігхем, В. В. Ковальов, М. Я. Коробов, О. Д. Василик, Б. А. Карпінський, І. Б. Нечаюк та ін.

Якщо на рівні держави це питання є досить розвинуте як з теоретичної, так і практичної точки зору, то на рівні підприємства спостерігається недостатність науково обґрунтованої теоретичної бази та нехтування керівництвом підприємств на практиці. В цьому спектрі зростає роль бухгалтерського обліку як виробника інформаційного продукту в системі економічних відносин.

Виклад основного матеріалу. Сучасна фінансова політика повинна враховувати всю багатofакторність, багатofактність та багатofактність управління фінансами для досягнення поставленої мети та виконання завдань щодо ефективного її розвитку.

Основними цілями фінансової політики підприємства, на нашу думку, є: виживання в умовах жорсткої конкурентної боротьби; запобігання банкрутства та фінансових збитків; лідерство в боротьбі з конкурентом на ринку; максимізація ринкової вартості підприємства; стабільні темпи економічного зростання; зростання обсягів виробництва та реалізації; забезпечення відносно високої рентабельності; максимізація прибутку та мінімізація витрат.

Пріоритетність тієї чи іншої цілі фінансової політики підприємств вимагається головною задачею бізнесу. Враховуючи це, фінансова політика потребує наукового підходу до її розробки, відповідності закономірностям суспільного розвитку, врахування надбань економічної й фінансової теорії. Тобто фінансова політика має базуватися на науково обґрунтованій концепції економічного розвитку суспільства та давати реальні поточні і стратегічні результати, які відображаються в системі бухгалтерського обліку, а також базуватися на адекватних концепціях економічного розвитку та фінансових механізмах їх реалізації [2].

Таким чином, основою ефективної фінансової політики є обґрунтована й виважена облікова політика, котра безпосередньо випливає з моделі економічного розвитку держави.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [5].

Погоджуємося з думкою Ю. Ю. Мороз та Ю. С. Цаль-Цалко, які вважають, що визначення облікової політики – це надзвичайно складний і трудомісткий процес, який вимагає від учасників неабияких здібностей, комплексних знань усіх процесів, що відбуваються на підприємстві, володіння інформацією про зовнішнє середовище стосовно напрямів і перспектив розвитку економічної діяльності, де формуються об'єкти господарювання підприємства та конкурентів, знання стратегії розвитку бізнесу, основних пріоритетів амортизаційної, інвестиційної, інноваційної, фінансової політики підприємства [3].

Виходячи з цього, встановлення облікової політики повинно бути направлене на максимальне можливе використання даних бухгалтерського обліку не лише для складання звітності, але також і для забезпечення використання цих даних для формування фінансової політики підприємства. Тобто, облікова політика і організація бухгалтерського обліку повинні стати відправною точкою не лише для складання фінансової звітності, але й для використання даних при

плануванні господарської діяльності, і для контролю діяльності підприємства в періодах між складанням фінансової звітності, і для аналізу організації та використання фінансових відносин підприємства, що є основою фінансової політики.

Основними елементами облікової політики підприємства, що найбільше визначатимуть та обумовлюють фінансову політику підприємства є [4]:

- визнання активів, доходів та витрат;
- організація документального оформлення процесів постачання, виробництва та реалізації;
- оцінка засобів підприємства та джерел їх утворення;
- форми та терміни розрахунків за дебіторською та кредиторською заборгованістю;
- методи погашення вартості необоротних активів через нарахування амортизації;
- система внутрішньогосподарського обліку та звітності;
- організація стратегічного обліку.

Висновки. Отже, облікова політика підприємства як складова фінансової політики забезпечує простір та незалежність підприємства. Облікова політика є управлінням, тому, на нашу думку, через її формування проявляється місцецтво господарювання керівного апарату підприємства. Виходячи з того, що питання призначення облікової і фінансової політики знаходяться в тісному зв'язку з користувачами інформації, сформулюємо суть фінансової політики підприємства як узгодження фінансових інтересів власника підприємства з фінансовою політикою держави.

Список використаних джерел

1. Нечаюк І. Б. Фінансова політика та її вплив на соціально–економічний розвиток України. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. № 7. С. 20-23.
2. Малишко В. В., Пучко А. О. Фінансова політика України на сучасному етапі. *Траектория науки*. 2017. Т. 3, № 1. С. 4.1-4.8.
3. Мороз Ю. Ю., Цаль-Цалко Ю. С. Імплементация стандартів ЄС з бухгалтерського обліку до облікової політики українських підприємств. *Облік і фінанси*. 2017. № 4. С. 53-57.
4. Сторожук Т. М., Сторожук Д. Є. Фінансова політика підприємства в контексті його внутрішньогосподарської політики. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2011. № 1. С. 559-567.

5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 07 лип. 1999 р. № 996 / Верх. Рада України.
URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>